

Maria Stetina

Socialnämnden 2019-06-17

Statsbidrag för habiliteringsersättning inom daglig verksamhet 2019

Ärende

Socialstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att under 2019 fördela medel till kommunerna i form av stimulansmedel för habiliteringsersättning med syfte att införa eller höja en låg dagpenning, alternativt bibehålla en nivå på dagpeng som tidigare höjts med hjälp av statsbidrag till dem som deltar i daglig verksamhet enligt LSS, så kallad habiliteringsersättning.

Socialkontorets förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att godkänna tjänsteutlåtande SN 2019/0095 daterat 2019-05-17 och anta socialkontorets förslag om att fördela statsbidrag i form av habiliteringsersättning under 2019 till deltagare i daglig verksamhet.

Socialnämnden delegerar till socialdirektör att fatta beslut om eventuell justering av hur stimulansmedlen ska fördelas till deltagarna i daglig verksamhet.

Bakgrund

Regeringen har avsatt 350 000 000 kr under 2019 i statsbidrag för habiliteringsersättning. Socialstyrelsen har tagit fram en fördelningsnyckel där det framgår hur mycket pengar varje kommun har möjlighet att rekvirera. Fördelningen baseras på antalet deltagare i daglig verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) i kommunerna, enligt socialstyrelsens senaste statistikmätning.

Regeringen vill med stimulansmedel öka de enskildas motivation att delta i daglig verksamhet samt uppmuntra fler kommuner att införa habiliteringsersättning. Statsbidraget får användas från 1 januari – 31 december 2019. Medel som inte rekvirerats av kommuner som valt att avstå möjligheten, fördelas till de kommuner som angivit att de önskar ta del av dessa medel. Återrapportering till socialstyrelsen kommer att ske under våren 2020. De medel som inte förbrukats under 2019 ska återbetalas.

Maria Stetina

Socialkontorets utredning

Daglig verksamhet ingår i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrades. Personer i yrkessam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig kan ansöka om daglig verksamhet enligt 9§10 LSS.

Insatsen riktar sig till personer som omfattas av personkrets 1 och 2 enligt 1§ LSS: personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd samt personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom (se 1§1 och 2 samt 7§ LSS).

Det övergripande målet med insatsen enligt LSS är att den enskilde får möjlighet att leva som andra: främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de personer som omfattas av den och på så sätt tillförsäkra den enskilde goda levnadsvillkor. Daglig verksamhet ska bedrivas i samarbete med andra berörda samhällsorgan och myndigheter, och kvaliteten i verksamheten ska erbjudas den enskilde stimulans, utveckling, meningsfullhet och gemenskap efter dennes önskemål. Ett mål med insatsen är att utveckla den enskildes möjligheter till arbete på kortare eller längre sikt.

Habiliteringsersättning är en ersättning som deltagarna i daglig verksamhet kan få. Ersättningen är inte reglerat i lag, förordning eller föreskrift men är ett sätt att stimulera den enskilde att delta i verksamheten (se prop. 1992/93:159 s.90). De flesta kommuner som har deltagare i daglig verksamhet har också valt att betala ut ersättningen. Vanligast är att utbetalning sker via kommunen, men det kan också ske via utförare av verksamheten. Storleken på ersättningen varierar mellan kommunerna.

I Danderyd deltar 87 personer i daglig verksamhet. Platserna är reglerade i avtal med olika utförare, både inom kommungränsen och utanför. De 87 platserna är fördelade på 14 olika utförare. Vissa utförare har flera verksamheter. Deltagarna finns på 25 olika verksamheter. Sedan 2017 finns ett ramavtal där några nordost kommuner gått samman och upphandlat LSS-verksamheter, bl.a. daglig verksamhet. Utbetalning av habiliteringsersättning är reglerat i avtal med utföraren av daglig verksamhet.

Lärdomar från statsbidraget 2018

Under 2018 rekvirerade och fördelade Danderyds kommun habiliteringsersättning till deltagare i daglig verksamhet enligt nedan som en uppmuntran.

Maria Stetina

Rekvirerade statsbidrag 2018	1 661 893
Ytterligare statsbidrag i ett senare skede	805 000
Slutlig summa att fördela	2 466 893
Förbrukat statsbidrag 2018	1 413 000
Återlämnat statsbidrag	1 053 893

Statsbidraget fördelades med två tillvägagångssätt till utförarna som sedan betalar habiliteringsersättningen till deltagaren:

1. Januari till juli fördelades statsbidraget retroaktivt i en engångsbetalning.
2. Augusti till december fördelades statsbidraget månadsvis.

100kr för deltagande under heldag eller 50kr för deltagande under halvdag betalades ut utifrån beräkning på rekvirerat belopp. Utförarna ansvarade för att redovisa närvaro per hel eller halvdag, att fakturera socialkontoret samt utbetalning till deltagaren.

Informationen till verksamheterna, deltagaren och deras ställföreträdare grundade sig på den summa som kommunen rekvirerade. Kommunen valde att avstå från att betala ut ytterligare statsbidrag som kom kommunen till handa av pedagogiskt syfte för att bibehålla begripligheten för deltagaren.

Satsningen var tidsbegränsad och låg inte till grund för någon ökning av habiliteringsersättningen efter 2018. Habiliteringsersättningen i Danderyds kommun var 2018 6 kr/timme och höjdes från januari 2019 till 7 kr/timme.

Socialkontorets yttrande

Danderyds kommun har rekvirerat 775 080 kr enligt fördelningsnyckeln, samt tilldelas eventuellt ytterligare medel i augusti av de medel som inte rekvirerats av andra kommuner.

Nytt i anvisningarna för statsbidraget 2019 är att medel kan användas för att bibehålla en höjning av habiliteringsersättningen som genomfördes under 2018 med hjälp av statsbidraget. Danderyds kommun fördelade 2018 statsbidraget på deltagande hel eller halvdag. Utslaget på en timpenning innebar det en höjning för deltagaren med 12,5kr i timmen, vilket innebar 18,5kr i timmen.

2019 används 143 736kr av statsbidraget för att bibehålla 1 krona i höjning, vilket gör att deltagaren får 7 istället för 6 kronor i timmen. Höjningen kvarstår även efter 2019.

Maria Stetina

Resterande rekviderat statsbidrag 631 344 kr kommer innebära en ytterligare ökning av timpenningen på 3 kr i timmen. Deltagaren får under 2019 en timpenning på 10 kr i timmen. Timpenningen kommer troligen bli större utifrån att kommunen kommer ta del av statsbidrag som inte rekviderats av andra kommuner.

Fördelningen kan utvecklas från föregående år genom utbetalning utifrån antalet timmar deltagaren arbetat. Socialkontoret kommer att ålägga utförarna att göra en redovisning av antalet timmar deltagaren arbetat per månad. En utveckling från föregående år och ligger till grund för en extra utbetalning av habiliteringsersättningen. Utbetalningen kommer att göras i en engångsbetalning i augusti och december. Detta för att socialkontoret först i augusti vet den exakta summan för statsbidraget, då resterande statsbidrag som inte rekviderats av andra kommuner betalas ut till kommunen.

Att genomföra utbetalningen i två omgångar innebär ett effektivt och resursbesparande tillvägagångssätt för socialkontoret. Att ålägga utföraren att rapportera arbetad tid per timme kommer ge ett mervärde då det finns förbättringsbehov utifrån dagens rapportering. Det kommer skapa en större transparens och förbättrade möjligheter att följa upp för socialkontoret som beställare. Det nya sättet att rapportera kommer kvarstå även efter 2019.

Britt-Marie Ekström
socialdirektör

Maria Alm
avdelningschef

Handlingar i ärendet

1. Statsbidrag habiliteringsersättning 2019 anvisningar
2. Statsbidrag habiliteringsersättning 2019 fördelningsnyckel